

Міністерство освіти і науки України

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

Навчально-науковий інститут публічного управління та адміністрування

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

ПОЛІТКОРЕКТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА
ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ

Освітній рівень		
Статус дисципліни	вибіркова	
Галузь знань		
Спеціальність		
Освітня програма		
Обсяг дисципліни	4 кредити ECTS (120 акад. годин)	
Види аудиторних занять	лекції, семінарські заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання		
Форми семестрового контролю	іспит	

Викладач (розробник):

Шульга Анастасія Алімівна, кандидат наук з державного управління, доцент

E-mail: ondain2009@ukr.net

Метою: навчальної дисципліни «Політкоректність як складова професіоналізму» є набуття теоретичних та практичних знань з основ вербальної та невербальної толерантно орієнтованої комунікації, формування культури поведінки і спілкування в умовах воєнного стану, підтримці безбар'єрного середовища; формування компетентностей у пізнанні теоретичних та методичних основ дисципліни, наукового обґрунтування комунікативних технік та практичне застосування набутих умінь і навичок у різних суспільних сферах.

Програмні результати навчання:

Знати:

- сутність поняття «політкоректність»;
- історію виникнення феномену «політкоректність»
- нормативне регулювання застосування політкоректності;
- види політкоректної лексики;
- культурно-поведінковий аспект політкоректності;
- різновиди неполіткоректної поведінки;
- іноземний досвід формування політкоректної поведінки.

Уміти:

- розмежовувати політкоректність від інших форм правомірної поведінки;
- спілкуватись із застосуванням різних технік і методик вербальної та невербальної толерантно орієнтованої комунікації;

- виокремлювати політкоректну лексику;
- проводити оцінку не політкоректної поведінки;
- застосовувати аналітичні прийоми формування політкоректної поведінки у різних суспільних сферах;
- використовувати психологічні методи до моделювання політкоректного спілкування з врахуванням особливостей й потреб оточуючих;
- застосовувати практичні навички політкоректного спілкування й поведінки;
- визначати рівень політкоректності в українському суспільстві та розробляти способи його підвищення.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Тематика курсу	Лекції	Практичні (семінарські, лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота
1	Тема 1: Теоретичні аспекти дослідження політкоректності у професійній діяльності	2	4	8
2	Тема 2: Політкоректність як обов'язкова компетентність на сучасному етапі	2	4	7
3	Тема 3: Нормативне регулювання застосування політкоректності в Україні	2	4	7
4	Тема 4: Політкоректна лексика: поняття та види	2	4	7
5	Тема 5: Культурно-поведінковий аспект політкоректності	2	4	8
6	Тема 6: Сексизм як різновид не політкоректної поведінки	2	4	7
7	Тема 7: Аналіз рівня політкоректності в Україні за сучасних умов та способи його підвищення	2	4	7
8	Тема 8: Впровадження в Україні іноземного досвіду формування політкоректної поведінки	2	4	7
9	Тема 9: Феномен «політкоректність»: зворотній бік	2	4	8
	Всього за курсом	18	36	66

Критерії оцінювання:

Шкала оцінювання

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали (ECTS)	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзамен	залік
90-100 (A)	відмінно	зараховано
82-89 (B)	добре	
75-81(C)		
67-74 (D)		
60-66 (E)	задовільно	
35-59 (FX)		
1-34 (F)	незадовільно	не зараховано

Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів		Бали рейтингу	Максимальн а кількість балів
Бали за опитування на семінарських заняттях (2 бали x 18 занять = 36 балів)			
Критерії оцінювання		2 бали	
- студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів і письмових відповідей, глибоко і всебічно розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову і додаткову літературу;		2	
- студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів і письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини й аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності й незначні помилки;		1,5	
- студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів і письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування й аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому суттєві неточності й помилки;		1	
- студент частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.		0-0,5	
Самостійна робота студентів (контрольна робота)			
Критерії оцінювання		10 балів	
- робота виконана та захищена згідно вимог та методичних рекомендацій у повному обсязі;		10	
- робота виконана та захищена з незначними порушеннями вимог та методичних рекомендацій;		6-8	
- робота не захищена або виконана частково, з порушенням вимог і методичних рекомендацій;		3-5	
- робота не здана або виконана частково, із значними порушеннями вимог і методичних рекомендацій.		0-2	
Самостійна робота студентів (творчо-пошукова робота)			
Критерії оцінювання		14 балів	
- робота виконана та захищена згідно вимог та методичних рекомендацій у повному обсязі;		14	
- робота виконана та захищена із незначними порушеннями вимог та методичних рекомендацій;		10-13	
- робота виконана згідно вимог та методичних рекомендацій, але не захищена;		6-9	
- робота не захищена або виконана частково, з порушенням вимог і методичних рекомендацій;		3-5	
- робота не здана або виконана частково, із значними порушеннями вимог і методичних рекомендацій.		0-2	
Іспит з дисципліни (13 балів x 3 питання)			

Критерії оцінювання	40 балів
- студент повно та ґрунтовно розкрив питання, використавши при цьому не лише основну, а й додаткову літературу;	13
- студент в цілому розкрив теоретичне питання, однак допустив деякі неточності, при цьому не використав на достатньому рівні обов'язкову літературу;	11-12
- студент правильно визначив сутність питання, але розкрив його не повністю, допустивши деякі незначні помилки;	6-10
- студент правильно визначив сутність питання, при цьому недостатньо або поверхово розкривши більшість його окремих положень і допустивши при цьому окремі помилки, які частково вплинули на загальне розуміння проблеми;	3-5
- студент частково та поверхово розкрив лише окремі положення питання і допустив при цьому певні суттєві помилки, котрі значно вплинули на загальне розуміння проблеми.	0-2

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання практичних робіт відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин. (наприклад, лікарняний)
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Творча контрольна, та інші види виконуваних робіт повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу та відповідати завданню на виконання
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із директором інституту, гарантом ОП).

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 1 «Положення про академічну доброчесність в ЧНУ імені Петра Могили». Детальніше: <https://cutt.ly/PgA45Kj>

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами. Детальніше: <https://goo.su/2Rtk>

Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та / або зауважень.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна «Політкоректність як складова професіоналізму» може викладатися для студентів з особливими освітніми потребами.

Інформаційне забезпечення

Основна:

1. Андріяш В.І. Євтушенко Н.О. Політична коректність як суспільний феномен: генеза та концептуалізація. Право та державне управління. 2022. № 1. С. 144-150.
2. Задояна Л.М. Політкоректність як комунікативна категорія професійного спілкування. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. 2023. Том 34(73). № 3. С. 19-23.

3. Нехаєнко О.В. Політична коректність як процес: дискурси та практики: дис. на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 054 «Соціологія. Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, Харків, 2023. 263 с.
4. Піз А., Піз Б. Мова рухів тіла. Розширене видання. К.: КМ-Букс, 2021. 416 с.
5. Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні: Закон України від вересня 2012 р. № 5207-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 32. Ст. 412.
6. Про схвалення Концепції комунікації у сфері гендерної рівності: Розпорядження Кабінету Міністрів У-країни від 16 вересня 2020 року № 1128 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1128-2020-%D1%80#Text>.
7. Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 р. № 366-р [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/366-2021-%D1%80#Text>.
8. Шульга А.А. Правове регулювання застосування політкоректності на публічній службі в Україні. Публічне управління та регіональний розвиток, 2024, № 25. С. 725-750.

Допоміжна:

1. Смельянов В.М., Євтушенко Н.О. Політична коректність – соціальний конструкт сучасного мовного простору публічного управління. Public Administration and Regional Development. 2022. № 17. С. 698-717.
2. Іоффе М.Г. Особливості невербального аспекту спілкування в управлінській діяльності: дис. ... на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 053 психологія; Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського. К., 2023. 297 с.
3. Колядич Ю.В., Хоцянівська І.В. Політкоректність у сучасному мовному просторі. Modern researches in philological science: Collective monograph. Riga: Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2020. С. 153-169.
4. Рекомендація CM/Rec(2019)1 державам-членам щодо запобігання сексизму та боротьби з ним від 27 березня 2019 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://rm.coe.int/cm-rec-2019-sexism-ukr-rev-ps-no-track-changes-fin-with-content-al/1680953cb8>.
5. Словник. Без бар'єрів [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://bf.in.ua/glossary/>.
6. Шульга А.А. Аналіз рівня політкоректності публічних службовців за сучасних умов та способи його підвищення. Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Політичні науки та публічне управління. 2024. № 3(75). С. 116-122.
7. Шульга А.А., Кізюн Я.М. Політкоректність як невід'ємна складова професіоналізму публічних службовців: культурно-поведінковий аспект. Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. 2024. Вип. 4. С. 74-80.